

АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Карачевцева П.Є., здоб. вищ. осв. ОС «магістр»

Науковий керівник – д-р екон. наук, проф. **Н.Б. Кащена**
Державний біотехнологічний університет

Невизначеність сучасного бізнес-середовища через повномасштабне російське вторгнення на територію України актуалізує доцільність вирішення проблемних питань формування ефективної системи інформаційної підтримки управління підприємством. Дедалі більшої значущості набувають питання аналітичного забезпечення управління підприємством.

Значний вклад у розвиток теоретико-методичних засад аналізу та формування аналітичного забезпечення в інформаційній системі управління підприємством внесли: М. І. Баканов, І. А. Бланк, С. Б. Барнгольц, В. М. Івахненко, І. І. Каракоз, Н. В. Тарасенко, Л. М. Чернелевський, А. Д. Шеремет, С. І. Шкарабан та ін. [1, 2]. Разом з тим, забезпечення сталого розвитку підприємств у глобалізованому суспільстві потребує сучасного концепту до формування системи аналітичного забезпечення управління підприємством з чітко визначеним її об'єктом, метою, завданнями, системою показників і методів їх дослідження, послідовністю етапів аналітичного процесу та організаційно-інформаційним його забезпеченням.

Апріорі аналіз є підґрунтям для розробки й ухвалення управлінських рішень, отже, цілком правомірно об'єктом аналізу вважати результати господарської діяльності підприємства та окремих господарських процесів, а суб'єктами – його виконавців (тих, хто безпосередньо упорядковує, здійснює та удосконалює аналітичний процес, розробляє й приймає управлінські рішення й несе відповідальність за результати цих рішень, тобто працівників апарату управління та інших структурних служб і підрозділів підприємства) та користувачів результатів аналізу.

Інформаційне забезпечення аналізу передбачає цілеспрямоване створення масивів правової, нормативно-планової, обліково-звітної та поза облікової інформації, що формуються в інформаційній системі управління на підставі зовнішніх і внутрішніх джерел. Джерелами внутрішньої інформації є: нормативно-правова документація; фінансова, статистична та податкова звітність; документація первинного й поточного обліку; дані вибіркового спостереження; акти

ревізій та перевірок; довідки, підготовлені відповідними службами за завданням керівництва підприємства тощо.

Метою аналізу є об'єктивна оцінка, встановлення причин зміни, пошук резервів підвищення результатів діяльності та розробка заходів з їх практичного впровадження на всіх етапах життєвого циклу підприємства. Реалізація визначеної мети вимагає здійснення комплексу аналітичних процедур, спрямованих на: оцінку ступеня виконання плану та динаміки розвитку результатів господарювання; виявлення і кількісне вимірювання причин їх зміни; пошук внутрішніх можливостей їх покращення та формування пропозицій щодо практичної реалізації залучення виявлених резервів на підприємстві. Системність і комплексність реалізації аналітичних процедур забезпечуються використанням відповідної системи оціночних показників та методів їх аналітичної обробки на кожному етапі аналітичного процесу.

Як технологічний процес аналіз результатів діяльності підприємства, як правило, поділяється на етапи, процедури і операції, кількість і послідовність яких визначається здебільшого наявністю технічних і економічних засобів досягнення поставлених цілей, структурою управління, системою обліку тощо. Найпоширенішими етапами аналітичної роботи є: підготовчий (підготовка даних для аналізу), основний та заключний (узагальнення результатів аналізу, формування висновків та пропозицій).

Викладене доводить, що система аналітичного забезпечення управління підприємством підпорядкована вирішенню її завдань – підготовки та подання аналітичної інформації, яка кількісно та якісно відповідає б потребам управління. Специфіка системи аналітичного забезпечення управління підприємством проявляється через синергію функцій інформаційної підтримки управління, що реалізуються на підставі певних організаційних процедур, організаційної структури, технічного і програмного забезпечення.

Інформаційні джерела:

1. Бігдан І. А., Кашена Н. Б. Аналітичне забезпечення менеджменту фінансово-господарської діяльності підприємства. Часопис економічних реформ. 2015. № 3(19). С. 35-38.
2. Кашена Н. Б. Обліково-аналітичне забезпечення управління економічною активністю підприємств торгівлі: теорія, методологія, практика : монографія. Харків : Видавництво Іванченка І.С., 2021. 389 с.